گفت وگو با «روح الله پرتوی»، مخترع و سازنده سنتور دوبعدی

به سنت برگشته ام!

گفت وگو: حمیدرضا عاطفی

«اختراع» در هر زمینه ای ارزشمند و قابل ستایش است اما وقتی اختراع در ارتباط با «هنر» باشد شیرینی و حلاوتی دیگر دارد که نشات گرفته از روح و روان آدمی است. در بین آلات و ادوات موسیقی ایرانی، «سنتور» بحث برانگیزترین ساز بین موسیقیدانان، هنرجویان و سازندگان آن بوده است. محدودیت، نقص، اشکال در کوک و... از جمله مواردی است که درباره این ساز گفته می شود که البته همگی مورد اختلاف است و از طرفی گفته می شود، این ساز هیچ مشکل و عیبی ندارد و برای موسیقی سنتی ما ساز کاملی است و... «دکتر روح الله پرتوی» با کنجکاوی و تلاشی مستمر و برای رسیدن به پاسخی مستدل و منطقی به مطالعه و تحقیق در این زمینه پرداخته و موفق شده است سنتوری بسازد که نوازندگان بتوانند با توجه به قابلیت های فراوان آن هفت دستگاه موسیقی ایرانی را بدون تغییر کوک وبا کمترین محدودیتی بنوازند. «پرتوی» این اختراع جدیدش را در آمریکا به ثبت رسانده و برای شناساندن این ساز و به منظور آگاهی از نظریات و دیدگاه های موسیقیدانان، به ویژه نوازندگان سنتور به ایران آمده است.

وی با فرمول های ریاضی و تهیه و تنظیم جداول متعدد به نتایج قابل توجهی رسیده که متاسفانه امکان شرح و بسط آنها در اینجا نیست. امیدواریم بتوانیم در آینده دیدگاه های استادان موسیقی به ویژه نوازندگان شاخص سنتور را درباره این اختراع به اطلاع خوانندگان گرامی برسانیم:

«گروه آیینه هنر»

*** آقای پرتوی، لطفاً درباره انگیزه‌تان و اینکه چطور شد که به فکر ساخت چنین سنتوری افتادید توضیح دهید.**

– من سالها پیش بود که درباره موسیقی ایرانی مطالعه می کردم و همان موقع متوجه شدم هنگامی که موسیقی ایرانی را از طبق معیارها و اصول علمی موسیقی غربی می سنجیم به استثنائاتی برمی خوریم و ناچار می شویم برای آن تعریفی درست کنیم. این مسأله توجه مرا به خودش جلب کرد و مطالعه در این زمینه راادامه دادم...

درگذشته ما حدود ۸۱ گام در موسیقی ایرانی داشته ایم یعنی ذوالاربع ها و ذوالخمس هایی که در یک اوکتاو می توانستیم به وجود بیاوریم در ۸۱ حالت مختلف بوده و از ترکیبات اینها می توانستیم نغمات مختلف بسازیم و دستگاه های مختلفی بوده که امروز اثری از آنها نیست و ما نمی دانیم چطوری آنها نواخته می شده و سازهای فعلی این قابلیت را ندارد که آنها را بنوازند.

من احساس کردم که کمبودهایی در این زمینه وجود دارد و علاوه بر آن یکی از معماهایی که برای من وجود داشت شکل سنتور بود که چرا سنتور به صورت ذوزنقه است من در این مورد تحقیق کردم و از نظر ابعاد هندسی به مطالعه آن پرداختم و درباره اندازه طول سیم ها، کشش آنها، ابعاد جعبه سنتور از نظر هندسی و ریاضی و... به نتایجی رسیدم.

از طرفی کسانی بوده و هستند که به علت نقص این ساز و یا مشکل بودن «کوک» ساز و محدودیت هایی که در مرکب نوازی آن وجود دارد این ساز را در نیمه راه ترک می کنند (خود من هم مدتی سنتور کار می کردم و بعد رها کردم) و این موضوع نیز انگیزه‌ای شد تا روی این ساز ایرانی کار کنم و در جهت رفع نواقص و کامل کردن آن اقدام کنم.

*** آیا از شکل سازهای قدیمی و یا تصاویر موجود از نوازندگان باستانی و متون کهن و تاریخی کمک گرفته اید؟**

– بله، من در نقاشی ها و کنده کاری های قدیمی دوره هخامنشی، نوازندگانی را مشاهده کردم که با آلت موسیقی گونیایی شکلی که دارای رشته های تار به موازات یکدیگر است موسیقی اجرا می کردند و البته به صورت گروهی می نواختند و یا ساز «چنگ» که ساختمانی مشابه دارد و نوع تکامل یافته آلت گونیایی شکل است.

سنتور هم در اصل یک مثلث قائم الزاویه است که از نیمه تحتانی آن (به شکل ذوزنقه) استفاده می شود و سیم هایی به موازات قاعده بر آن نصب شده است و در اصل جعبه سنتور نوع دگرگون شده و تکامل یافته شکل گونیایی است.

*** آقای پرتوی، لطفاً درباره ویژگی های این ساز جدید مختصراً توضیح دهید.**

– در سنتور جدید (که من ویژگی مهم آن را دوبعدی بودن می دانم) ۹ خرک سمت راست و ۹ خرک سمت چپ قرار گرفته است با این مشخصات: ۱- فاصله بین نت های واقع در هر خرک به صورت سه چهارم پرده است یعنی بین خرک اول تا خرک شماره ۹ هشت فاصله وجود دارد که می شود ۶=۴/۳×۶ پرده و معادل یک «اکتاو» موسیقی است به عبارت دیگر وقتی از نت «دو» شروع کنیم به این ترتیب می شود:

دو- سی (کرن)- لا- سل (سری)- فا (دی یز)- می (سری)- می (بمل)- ر(کرن) - دو

۲- طبق یک فرمول ریاضی خرک های سمت راست طوری نصب شده اند که برای هر نت که سمت چپ سنتور ایجاد می شود، چهارم درست همان نت را در قسمت چپ خرک راست ایجاد می کند؛ بنابراین اگر نت خرک اول سمت چپ را «دو» فرض کنیم، نت چهارم درست در قسمت داخلی خرک راست «فا» خواهد بود.

یعنی:

فا- می (کرن)- ر- دو (سری)- سی- لا (سری)- لا (بمل)- سل (کرن)- فا

در این صورت از «فا» تا «فا» یک اکتاو با ۸ قسمت سه چهارم پرده‌ای داریم و بنابراین نت چهارم درست «فا» در پشت خرک سمت راست خواهد بود.

نت های سمت چپ خرک چپ نیز مشابه نت های سمت راست آن خرک است با این تفاوت که در یک اکتا و بالاتر کوک می شود و بدین ترتیب است:

دو- سی (کرن)- لا- سل (سری)- فا (دی یز)- می (سری) می (بمل)- ر (کرن)- دو

بنابراین می توان گفت این سنتور جدید در یک بعد یعنی در جهت ارتفاع ذوزنقه، فاصله نت ها یکنواخت و معادل سه چهارم پرده را تأمین می کند و در بعد دیگر یعنی در جهت قاعده فاصله چهارم درست را به ما می دهد و طبیعتاً حرکت دست نوازنده سنتور نیز در دو بعد صورت می گیرد (افقی و عمودی).

*** در یک سنتور ۹ خرک با این مشخصات ما چند فاصله داریم و چه امکانات جدیدی به دست آمده است؟**

– در این سنتور ما ۲۴ فاصله سه چهارم پرده داریم که ترکیب آنها امکانات جدیدی را مهیا می کند.

*** لطفاً به چند مورد اشاره کنید.**

– ایجاد ۲۴ نت یک چهارم پرده در یک اکتاو موسیقی، ایجاد ۸۱ نوع گام که از ترکیب انواع ذوالاربع و ذوالخمس ایجاد می شود و اینکه هر نت موسیقی می تواند در کنار فاصله یک چهارم پرده، یک و یک دوم پرده باشد.

*** همان طور که می دانید در سنتور یک سری سیم های بم که همان سیم های زرد است وجود دارد ولی در سنتور جدید شما این سیم ها حذف شده است لطفاً در این باره توضیح دهید. صدای بم در سنتور جدید به چه صورت تولید می شود؟**

– در این مورد هم مطالعه شده است. من سیم باس را با همان نت اولیه اجرا می کنم. در این سنتور داخل خرک سمت چپ، بم ترین قسمت سیم است یعنی یک اکتاو یا «هنگام» هر نت پشت خرک را داریم و اگر باس همان نت را بخواهیم از پشت خرک استفاده می کنیم.

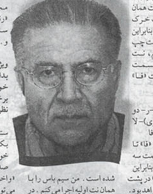

*** آیا کیفیت صدا تغییر پیدا کرده است؟**

– بله تغییر کرده است. چون نوع سیم متفاوت شده، طبیعتاً توفیر کرده است ولی از لحاظ فرکانس و تونالیته همان نت را داریم.

البته ما وقتی راجع به موسیقی صحبت می کنیم به ویژه «موسیقی سنتی» باید به همه جوانب توجه شود؛ در گذشته آلات موسیقی به صورتی ساخته شده است که بتواند هماهنگ با خواننده باشد و ابتدا سیم زرد نبوده است و بعدها به وجود آمده و سازهایی مثلاً در ارکستر داریم مانند ویولنسل که صدای باس را به ما می دهد و یا گیتار که صدای بم را می دهد و وقتی قرار است سازی مثل سنتور همراه کننده خواننده باشد این ساز جواب خواننده را می دهد و اگر ما بخواهیم سنتور را در ارکستر استفاده بکنیم، می توانیم از انواع آن استفاده بریم. مسلماً ما در ارکستر همه گونه سازی نیاز داریم وقتی برای سنتور یک قطعه نوشته می شود و صدای بم را لازم داریم از سنتور بم استفاده می کنیم و...

الان می توانیم سنتورهای مختلفی بسازیم که در «رنج های» مختلف باشد سنتورباس، آلتو، تنور و...

*** در موسیقی ایرانی به ویژه موسیقی سنتی تکنوازی، بداهه نوازی و همنوازی با خواننده از اهمیت فراوانی برخوردار است در این مورد نظرتان چیست؟**

– ما می توانیم با این سنتور هم با خواننده همنوازی بکنیم و درست صدای خواننده را داشته باشیم و اگر صدای بم که در اصل همان «واخوان» است را بخواهیم، می توانیم با همین سیم های داخل خرک سمت چپ نیازمان را برطرف کنیم.

البته مستلزم این است که «رنج» سنتور را بدانیم؛ چی هست یعنی خواننده از کجا می خواهد بخواند و این بستگی به قدرت صدای خواننده دارد و باید هماهنگی و کوک مناسب انتخاب شود. چون تعداد سیم ها در سنتور زیاد است باید پیش بینی قبلی شود.

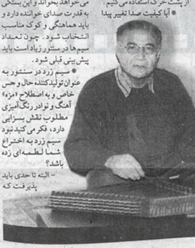

*** سیم زرد در سنتور به عنوان تولیدکننده حال و حس خاص و به اصطلاح «مزه» آهنگ و نوادر رنگ آمیزی مطلوب نقش بسزایی دارد، فکر می کنید نبود سیم زرد به اختراع شما لطمه ای زده باشد؟**

– البته تا حدی باید پذیرفت که شاید نداشتن سیم زرد یکی از کاستی های این سنتور به حساب بیاید ولی در عوض محاسنی دارد که می تواند این نبود را جبران کند از جمله اینکه می توان همه دستگاه ها را بدون تغییر کوک به راحتی نواخت و این قابلیت و دستاورد قابل توجهی است که این اختراع و این سنتور دارد ضمن اینکه امکان گذاشتن سیم زرد بر روی همین سنتور نیز وجود دارد و شاید در این مورد هم تصمیم بگیرم و انجام دهم.

*** آقای دکتر پرتوی، لطفاً درباره کوک این سنتور توضیح دهید. (مسأله ای که همواره مورد بحث صاحبنظران بوده است)**

– براساس یک فرمول علمی می توان خیلی راحت این سنتور را کوک کرد افرادی که گوش آشنا به موسیقی دارند و فاصله چهارم درست را خوب تشخیص می دهند کافی است یکی از سیم ها را (بم ترین آن را) مثلاً اولین سیم را در قسمتی که خرک سمت چپ هست با تشخیص «هنگام» آن میزان کند و یا اینکه طول سیم را اندازه بگیرد و خرک را جایی قرار دهد که یک طرف دو برابر طرف دیگر باشد.

*** در سنتور سابق هم همین طور است و...**

– بله البته آن برای اکتاو این طور است، اکتاو همیشه دو برابر و یک برابر است در اینجا اندازه ها هم طبق فرمول هایش میزان می شود.

جای خرک ثابت است فقط کشش سیم ها تغییر می کند. اگر یکی از سیم ها را کوک کنید بقیه هم طبق آن کوک می شود.

*** برای کسی که با سنتور فعلی نوازندگی کرده است طبیعتاً نوازندگی با این ساز مشکل خواهد بود. نظر شما چیست؟**

– بستگی به انعطاف پذیری افراد دارد. هنرمندان ما با سیستم سابق یاد گرفته اند و طبیعتاً برایشان مشکل خواهد بود که با این سیستم کار بکنند.

در سیستم سابق آنها فقط عمودی کار می کردند ولی در سیستم جدید در دو بعد عمودی و افقی باید کار کرد و در سنتور جدید دو تا دست عملاً به طور مساوی کار می کنند و بدون ارتباط با هم و به صورت مستقل هر کدام باید کار بکنند و طبیعی است که شروع و ابتدای کار با این سنتور مشکلاتی دارد.

*** چه مدت طول کشیده است تا شما این سنتور را ساختید؟**

– من روی سنتور کار می کردم و یاد می گرفتم و از موقعی که به فکر من رسید که رمزی در این ساز هست ۶ سال کار کردم البته نه به طور مدام، ولی همیشه در فکر آن بودم. تا اینکه به نتیجه رسیدم.

*** هر پدیده جدیدی می بایست با بررسی و مطالعه دقیق تجزیه و تحلیل شود که آیا ریشه در فرهنگ و تاریخ هنر دارد یا نه! در مورد اختراع شما نیز با اینکه شواهد و قرائنی وجود دارد که ارتباط آن را با موسیقی باستان رد نمی کند ولی شما تا چه اندازه اعتقاد دارید که این ساز با موسیقی سنتی ما نزدیک است و ارتباط دارد؟**

– من فکر می کنم با این اختراع به سنت و به اصل برگشته ام؛ حتی باید گفت این سنتورهای فعلی در حقیقت جدید هستند و دلیلش هم همین سیم های زرد و سفید است.

شما می دانید که در هزار سال پیش و یا بیشتر چنین سیم هایی نبوده و به جای آن از «زه» استفاده می کرده اند و سازهای دیگر هم همین طور...

از چهاردهمین جشنواره بین المللی موسیقی فجر

ایتالیا به تهران نیامد

گروه موسیقی ایتالیا که قرار بود در چهاردهمین جشنواره بین المللی موسیقی فجر به عنوان میهمان شرکت کند، نمی توانست در تاریخ اعلام شده در جشنواره موسیقی فجر تهران حضور یابد. براساس اعلام قبلی، این گروه قرار بود در ساعت ۱۹/۱۵ دقیقه روز سه‌شنبه در تالار وحدت تهران برنامه خود را اجرا کند.

گفته می شود علت حضور نیافتن گروه موسیقی ایتالیا نارضایتی آنها از هتل محل اقامت و موافقت نکردن برای همراهی گروه خبرنگاران این کشور بوده است. پیش از این اعلام شده بود که «فرانکو باتیاتو» خواننده و آهنگساز ایتالیایی در رأس این گروه به تهران خواهد آمد. این در حالی است که روزنامه ایتالیایی «کوریره دلاسرا» روز پنجشنبه در خبر کوتاهی از لغو این سفر به دلیل وجود مسایل فنی خبر داده بود.

«دونلی» ساز «اسپندار»

«شیر محمد اسپندار» ۷۰ ساله از معدود هنرمندان «دونی» نواز بلوچ، ۵۲ سال پیش نوازندگی را شروع کرده است.

«دو نی» سازی است که در اصطلاح محلی به آن «دو نلی» می گویند. این ساز از دو «نی» مجزا تشکیل شده است که با قرار دادن هر یک از نی ها در طرفین لبها در آنها توأماً دمیده می شود.

با یکی از این نی ها نغمه ها و آهنگها اجرا می شود، و نی دیگر به عنوان واخوان یا واگیر، نغمه ای را از نغمه ها بطور مداوم ایجاد می کند و همین امر باعث هماهنگی میان صداها می شود و فضای پرشوری را بوجود می آورد. محمد اسپندار از ایران شهر روزهای شنبه ۲۴ بهمن در تالار فردوسی دانشگاه تهران، یکشنبه ۲۵ بهمن در تالار موزه ایران باستان و چهارشنبه ۲۸ بهمن در تالار رودکی به اجرای ساز «دونلی» پرداخت.

تاثیر موسیقی کلاسیک در موسیقی سنتی

موسیقی کلاسیک در ایران متحول شده است.

خانم رضایی کارشناس موزیکولوژی و مدرس پیانو می گوید: موسیقی کلاسیک در ایران در دهه هفتاد از نظر علمی پیشرفت چشمگیری داشته است و دلیل آن استقبال جوانان و گرایش آنان برای دستیابی به علوم جدید موسیقی کلاسیک است.

رضایی همچنین گفت: توسعه امکانات این امر را فراهم کرده و موجب متحول شدن موسیقی کلاسیک در ایران شده است.

با وجود استعدادهای شگرف جوانان ایرانی در صورت برگزاری گسترده جشنواره های موسیقی و از بین رفتن مشکلات موجود می توان شاهد پیشرفت چشمگیری در این رشته هنری کلاسیک بود.

کارشناس موزیکولوژی، وجود نوازندگان آماتور پیانو در کشور و تدریس غیرقانونی آن را یکی از مشکلات آموزشی عنوان کرد و گفت: اگر بتوان آموزش علمی پیانو کلاسیک را در دانشگاهها توسعه داد می توان علم پیانو و علوم موسیقی کلاسیک را در کشور به روز کرد. وی همچنین افزود: گسترش و توجه به موسیقی کلاسیک نه تنها ضربه‌ای به موسیقی سنتی ایران نمی زند بلکه شاید به نوعی باعث پیشرفت علمی موسیقی اصیل ایران نیز بشود.

خانم معطر ولی نسیم از نوازندگان پیانو و یکی از اعضای شرکت کننده در بخش مسابقه جشنواره نیز در گفت وگویی گفت: برای داشتن موسیقی مطرح در جهان باید موسیقی کلاسیک را به صورت علمی در ایران اشاعه داد و استعدادهای موجود در شهرستانها را نیز بکار گرفت.

وی که به همراه فرزندخود از کرمان به جشنواره آمده بود افزود: برای رشد علم موسیقی کلاسیک به ویژه در رشته پیانو در کشور، آموزش در شهرهای مختلف را باید با آموزش در تهران هم سطح کرد و این امکان پذیر نیست مگر با آموزش آخرین دستاوردهای این رشته هنری به مربیان شهرستانی.

تئوریهای غربی برای موسیقی ایرانی همچون دستور زبان بیگانه در زبان فارسی است

در ادامه سلسله سخنرانی های پژوهشی درباره موسیقی محمدرضا حدادیان در پنجمین روز جشنواره موسیقی فجر در تالار موزه فرش درباره موسیقی ردیفی و ساز نی سخن گفت.

«محمدعلی حدادیان» استاد دانشگاه و نوازنده نی درباره موسیقی ردیفی گفت: قلب و جان موسیقی ایران «ردیف» آن است. «ردیف»، موسیقی را در چهارچوب قرار می دهد اگر کسی «ردیف نوازی» نکند ساختار ذهنی و تکنیکی او شکل نمی گیرد.

وی افزود: آنچه درباره ادوار و ابعاد مقامهای تئوری موسیقی ردیفی ایران تحقیق شده با توجه به موسیقی غربی و تئوری های آن بوده است، در حالیکه مبانی نظری دستگاهی را باید از متن همان موسیقی استفاده کرد. محمدعلی حدادیان تاکید کرد: استفاده از تئوری های غربی برای موسیقی ایرانی مثل این است که برای زبان فارسی از دستور زبان انگلیسی استفاده شود. متاسفانه نظام آموزش موسیقی در کشور نظامی بیمارگونه است و هنوز نتوانسته، مشکلات موسیقی ایران را حل و جوانان را برای آینده تربیت کند.

حدادیان با اشاره به اینکه برخی معتقدند در داخل ایران مخاطب برای موسیقی ردیفی وجود ندارد افزود: این طبیعی است که در هر کشوری مخاطبان موسیقی جدی از موسیقی پاپ کمتر است، اما در حال حاضر بین جوانان، علاقه مندان زیادی به موسیقی ردیفی مشاهده می شود که می توان به آینده این نوع موسیقی امیدوار بود.

حدادیان افزود: متاسفانه فضای عمومی که برخی رسانه ها مثل صدا و سیما برای اشاعه نوعی از موسیقی ایجاد کرده اند، برای ناشناخته ماندن موسیقی جدی مزید بر علت شده است. در حالیکه این وظیفه مسوولان صدا و سیما و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی است که مردم را با موسیقی ردیفی کشورشان آشنا کنند.

حدادیان درباره دوره آموزش نی گفت: نی از سازهایی است که آموختن آن با مشکلات زیادی همراه است. به همین دلیل کمتر کسی به دنبال آموزش این ساز است. آموزش سینه به سینه بهترین راه برای آموختن موسیقی کلاسیک ایرانی است، زیرا علاوه بر آموزش موسیقی، تفکر موسیقی، اصول اخلاقی، تلفیق شعر و موسیقی، آوازها و تحریرهای آن نیز منتقل می شود که متاسفانه این نوع آموزش امروزه فراموش شده است. وی با اشاره به مدت طولانی یادگیری ردیف های نی در گذشته گفت: در سال ۱۳۵۰ مرحوم برومند از من خواستند که ردیف های میرزا عبدالله را، که مناسب ترین ردیف ها برای آموزش هستند، روی نی بیاورم. با انجام این کار مدت آموزش نی تقریباً نصف شده است و هنرجویان می توانند در مدت ۵ سال تمامی ردیف های این ساز را فرا بگیرند. محمدعلی حدادیان در پایان سخنرانی به پرسش های حاضران پاسخ داد.

جذب جوانان به موسیقی محلی و دوری آنان از موسیقی بیگانه

جشنواره موسیقی فجر فرصت مناسبی برای تبادل فرهنگی بین اقوام داخل و خارج کشور است. سیدجلال الدین محمدیان سرپرست و خواننده گروه «مردان خدا» با بیان این مطلب گفت: موسیقی با تمام بی زبانی خود مرهمی بر دلهای عاشق و پل ارتباطی میان اقوام مختلف در تبادل فرهنگها به حساب می آید. جشنواره موسیقی فجر در حال حاضر در شهرستانهای ایران که مهد هنر موسیقی محلی، سنتی و آیینی است جایی برای خود پیدا نکرده است بنابراین نمی توان از این ناموزونی انتظار تبادل فرهنگ ملی را داشت. محمدیان درباره گسترش موسیقی محلی به عنوان یک فرهنگ در بین مردم گفت: اجرای موسیقی شاد اقوام ایرانی که شادی مجازی را در مردم بوجود می آورد، می تواند بر روحیه مردم تاثیر مثبت بگذارد و آنان را از گرایش به موسیقی جاز به سمت موسیقی محلی سوق دهد.

وی افزود: اگر موسیقی باریتم نواخته و همراه شود بیشتر مورد توجه قرار گرفته و قابل پذیرش است تا اینکه در یک چهارچوب خاصی تعریف شود.

ضرورت تشکیل شوراهای نظارت دائمی بر موسیقی ایران

موسیقی ایرانی پس از پیروزی انقلاب اسلامی از نظر کمی رشد قابل توجهی داشته ولی کیفیت آن قابل قبول نبوده است. عزیزی از مدرسین موسیقی ایرانی با اشاره به این مطلب گفت: انسجام و یکدستی شیوه آموزش و تدریس موسیقی ایرانی در مراکز آموزشی و هنرستانهای موسیقی وجود ندارد اما با تشکیل شوراهای نظارت دایمی بر آموزش موسیقی ایرانی می توان اصول مدونی برای آموزش موسیقی بوجود آورد.

یکی از دختران دانشجوی رشته موسیقی نیز گفت: وضع موسیقی برای بانوان امیدوارکننده نیست هر چند در سالهای اخیر حرکتهایی صورت گرفته که ممکن است در آینده افق روشنتری از موسیقی بانوان مشاهده شود.

مهنوش اعظمی که از شرکت کنندگان نوجوان بخش مسابقه جشنواره امسال است برگزاری جشنواره ها را زمینه تشویق نوجوانان و جوانان برای آموزش موسیقی می داند.

معصومه درخشان یکی دیگر از جوانان شرکت کننده در این بخش از جشنواره موسیقی فجر نیز تنها برگزاری جشنواره سالانه موسیقی را برای رشد موسیقی کافی نمی داند و خواستار برپائی کنسرتهای جشنواره های مختلف موسیقی در طول سال شده است.

پرویز شریفی از نوازندگان سه تار استان کرمانشاه نیز با پسندیده خواندن مشارکت نوجوانان و جوانان در جشنواره موسیقی می گوید: استعدادهای نهفته جوانان و نوجوانان در اینگونه مجامع امکان بروز و ظهور پیدا می کند و باید از آنها حمایت کرد.

تحول در هنر موسیقی در گرو آموزش نسل جوان است

«فریدون ناصری» رهبر ارکستر سمفونیک تهران در ششمین روز برگزاری جشنواره چهاردهم موسیقی فجر درباره دگرگونیهای و هویت موسیقی ایران سخن گفت.

ناصری با برشمردن مشکلات فعالیت در زمینه هنر موسیقی گفت: باتوجه به گرایش جوانان به نوازندگی و آهنگسازی می توان امیدوار بود در این رشته هنری تحولی ایجاد شود. به همین منظور و برای شکوفا شدن استعداد هنری جوانان اهل موسیقی، در نظر است ارکستر مجلسی جوانان تشکیل شود.

«ردیف» هویت ملی موسیقی ایرانی است

ششمین نشست از سری گفت وگوها درباره موسیقی، ویژه چهاردهمین جشنواره بین المللی فجر با سخنرانی داریوش طلایی محقق و موسیقی دان، در تالار موزه فرش برگزار شد.

وی در تشریح «ردیف» به تاریخچه یکصد و پنجاه ساله آن اشاره کرد و گفت: «ردیف» سیستمی آموزشی است که در آن موسیقی به شکل شفاهی و سینه به سینه پیش رفته است.

وی گفت: خانواده فراهانی ۱۵۰ سال قبل با اشاعه مکتب ردیف آموزش جدی موسیقی در ایران را آغاز کرد. هنرمندانی مانند آقا حسینقلی، میرزا عبدالله، درویش خان، علینقی وزیری، نی داوود و مفخم از شاگردان این مکتب محسوب می شوند.

استاد طلایی سپس به توضیح دستگاههای موسیقی، مقام، گوشه و درآمد پرداخت و در بیان تحولات عرصه موسیقی گفت: با تاسیس رشته موسیقی در مدرسه دارالفنون از آن پس موسیقی غربی در برابر موسیقی سنتی و قرار گرفت.

طلایی در ادامه سخنانش به ورود سازها و اصطلاحات تکنوازی قرن بیستم بر موسیقی ایران اشاره کرد.

وی در پاسخ به سؤال یکی از حاضران در رابطه با نغمه های موسیقی ایرانی گفت: نغمه های ایرانی مثل اسطوره هستند که زمان و مکان مشخصی ندارند چون شاهنامه که تاریخ وقایع در آن نامشخص است. اما همواره نغمه ها برای ما ایرانیان بسیار آشنا بوده است به طوریکه نمی توان گفت آنها قدیمی هستند.

طلایی محقق و نوازنده تار و سه تار مدتی در دانشگاه سوربن و واشنگتن به تدریس موسیقی ایران پرداخته است.

حضور چشمگیر بانوان هنرمند در چهاردهمین جشنواره بین المللی موسیقی فجر

گروه مهر ساوالان از گروههای موسیقی بانوان برنامه خود را در دو بخش فارسی و آذری اجرا کرد که مورد توجه حاضران به ویژه آذری زبان ها قرار گرفت. این گروه برنامه خود را با اجرای قطعاتی در دستگاه های ماهور و دشتی با اشعار فارسی و با همراهی پیانو، ویلن و ضرب آغاز کرد و با اجرای چند تصنیف آذری در سه گاه و بیات شیراز با همراهی ساز عاشق ها، تار آذری، نقاره و دایره (گاوال) ادامه داد. فریبا داوودی سرپرست و خواننده گروه مهر ساوالان می گوید: امسال فعالیت بانوان در جشنواره موسیقی فجر چشمگیر است چرا که در جشنواره سیزدهم تنها چهار گروه موسیقی، در جشنواره گل یاس هشت گروه حضور داشتند در حالیکه امسال در جشنواره چهاردهم موسیقی ۱۴ گروه در بخش ویژه بانوان شرکت کرده اند که این نشان دهنده استقبال خوب هنرمندان زن از موسیقی است. داوودی با اشاره به تشکیل گروههای مختلف موسیقی زنان، گفت: می توان با حضور استادان و هنرمندان زن در گروههای مختلف موسیقی، ارکستر بانوان تشکیل داد.

سرودهای انقلابی یادآور خاطرات پیروزی

سرودهای انقلابی در بیستمین طلوع فجر انقلاب اسلامی در چهاردهمین جشنواره بین المللی موسیقی فجر در تالار رودکی طنین انداز شد و یاد روزهای پیروزی را برای حاضران زنده کرد.

در این برنامه که در دو بخش برگزار شد، محمد گلریز با همراهی گروه همنوازان سرودهایی را چون «خجسته باد این پیروزی»، «شهید مطهری»، «بهمن دلنشین مبارک باد» اجرا کرد.

سپس گروه کُر ارکستر سمفونیک تهران به رهبری گرگین موسسیان، سرودهای «نیایش یزدان»، «بیست و دوم بهمن»، «ای ایران» و دو نیایش کوتاه را اجرا کرد.

بنابراین گزارش گروه ارکستر سمفونیک در ادامه برنامه خود چند ترانه محلی و سه قطعه کرال کلاسیک از کشورهای اسپانیا، لهستان و چک و اسلواکی به نامهای «استودولا پمپا»، «بارون کولی» و «اسپانیا» را تقدیم حاضران کرد.

در گروه کُر ارکستر سمفونیک نزدیک به ۶۰ خواننده حضور داشت و رامین جمال پور و امیر شمیرانی با پیانو و فلوت این گروه را همراهی کردند.

با درک و حفظ موسیقی ایرانی می توان فرهنگ و هنر اصیل کشور را به جهانیان معرفی کرد

امین موسوی کارشناس و مدرس موسیقی ایرانی در دانشگاه و نوازنده سنتور می گوید: اگر موسیقی سنتی را از موسیقی کلاسیک تفکیک کنیم به قداست و ریشه آن در عمق وجود انسانها پی می بریم و درمی یابیم که نوازندگان موسیقی به دلیل عرفانی بودن موسیقی برای ساز خود حرمتی خاص قائلند. وی با تشریح جایگاه سازهای اصیل ایرانی در مشرق زمین موسیقی ایرانی را سرآمد موسیقی منطقه خواند و درباره ساز سنتور با توجه به جایگاهش در موسیقی ایرانی گفت: سنتور یک ساز کلاسیک و یک ساز کاملاً ایرانی است که به شیوه های مختلف تک نوازی و گروه نوازی نواخته می شود و جایگاه ویژه‌ای در بین مردم دارد.

آیینه ی خبر

نقش هایی در گالری افرند

نمایشگاهی از نقاشی های «هادی ضیاءالدینی» از روز پنج شنبه در گالری افرند دایر می شود. این نمایشگاه تا هشتم اسفندماه ادامه خواهد داشت. ساعت بازدید: ۳ تا ۷ بعدازظهر، تلفن: ۸۳۴۹۴۴

دستگیری خواننده ترک به اتهام طرفداری از پ.ک.ک

یکی از خوانندگان مشهور ترکیه روز دوشنبه به اتهام همدستی و طرفداری از حزب کارگران ترکیه موسوم به پ. ک. ک دستگیر شد.

«احمد کایا» اخیراً در یک برنامه هنری گفته بود واقعیت وجود کردها در ترکیه باید پذیرفته شود.

وی اعلام کرده بود سرگرم تهیه ترانه ای با مضامین و مفاهیم کردی است.

سخنان کایا با واکنش تند محافل ملی گرا در ترکیه روبرو شده است. در همین رابطه روزنامه غرب گرای حریت در خبر از شرکت و سخنرانی وی در مراسم کردهای مخالف ترکیه در آلمان داده بود.

«احمد کایا» که از کردهای ترکیه است تاکنون چندین ترانه به زبان کردی سروده است.

پایان پنجمین نمایشگاه نقاشی زنان ایران

پنجمین نمایشگاه نقاشی زنان ایران با عنوان تجلی احساس بعدازظهر دوشنبه با معرفی برترین آثار هنرمندان شرکت کننده در فرهنگسرای نیاوران تهران به کار خود پایان داد.

در مراسم پایانی این نمایشگاه که با حضور جمعی از مسوولان فرهنگی هنری، استادان و هنرمندان کشور برگزار شد جوایزی به نفرات برتر شرکت کننده در این نمایشگاه اهدا شد.

برپایه این گزارش در مرحله نخست این نمایشگاه به پنج اثر برتر متعلق به خانم ها، مصلحی، شریفی، علمی، افضلی و حدادی جوایزی اهدا گردید.

همچنین در مرحله دوم و سوم این نمایشگاه از ده اثر نیز تقدیر به عمل آمد.

نقاشی های «رضوان صادق زاده» در نگارخانه آریا

گروه آیینه ی هنر:

نمایشگاهی از آثار نقاشی رنگ و روغن و آبرنگ «رضوان صادق‌زاده»، نقاش و مدرس نقاشی، از ۲۶ بهمن ماه در نگارخانه آریا برپا شده است. این نقاش در این نمایشگاه ۳۲ تابلوی نقاشی خود را در قالب رنگ روغن و آبرنگ با موضوع «زن» و «پرنده» به نمایش درآورده است. نگارخانه آریا از ساعت ۱۵ تا ۱۷ همه‌روزه تا دوم اسفندماه این نقاشی ها را در معرض دید عموم قرار داده است.

خیابان ولیعصر، بالاتر از سه راه بهشتی، کوی زرین، پلاک ۱۷ نشانی نگارخانه آریاست.

آگهی تاسیس شرکت نیم رخ تصویر با مسوولیت محدود

شرکت فوق در تاریخ ۷۷/۱۱/۷ تحت شماره ۱۴۷۴۲۲ این اداره به ثبت رسیده و خلاصه شرکتنامه آن به شرح زیر جهت اطلاع عموم آگهی می شود: ۱- موضوع شرکت: شرکت در مناقصات و مزایده ها انعقاد قرارداد و اخذ و اعطای نمایندگی از شرکتهای داخلی و خارجی و اشخاص حقیقی و حقوقی، تحصیل اعتبار و وام از بانکها و موسسات دولتی و بخش خصوصی واردات و صادرات کالاهای مجاز و دستگاههای مربوطه درجهت اهداف شرکت و سایر فعالیتهای مجازی که با موضوع شرکت مرتبط باشد ۲- مرکز اصلی شرکت: تهران خیابان کریمخان روبروی خیابان ایرانشهر پلاک ۱۴۹ طبقه ۲ واحد ۷. ۳- سرمایه شرکت مبلغ: یک میلیون ریال ۴- مدیران شرکت: آقای محمود یاور به عنوان عضو و رئیس هیئت مدیره و مدیرعامل و خانم معصومه عرب بهارلو به عنوان عضو هیئت مدیره برای مدت نامحدود انتخاب شدند ۵- دارندگان حق امضاء: کلیه اوراق و اسناد بهادار و تعهدآور و اوراق عادی و اداری با امضاء مدیرعامل بتنهائی همراه با مهر شرکت معتبر است. ۱/۸۳۹

۶۴۱۶۷ ۱-۱

اداره ثبت شرکتها و موسسات غیرتجاری

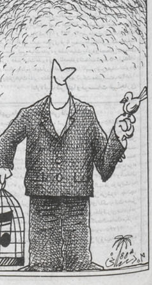نقش خیال